

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1TdoV/5/2016
Identifikačné číslo spisu: 4005010083
Dátum vydania rozhodnutia: 21.11.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Szabo
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:4005010083.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Szaba a členov JUDr. Daniela Hudáka, JUDr. Štefana Micháliku, JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Pavla Farkaša v trestnej veci obvineného Ing. A. M. pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. (s účinnosťou do 31. decembra 2005) a iné prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 21. novembra 2016 v Bratislave dovolanie obvineného Ing. A. M. podané prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. Martina Kanása proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19. mája 2015, sp. zn. 2 To 10/2014 a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného Ing. A. M. sa odmieta.

Odôvodnenie

Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 23. januára 2014, sp. zn. 4 T 5/2005 uznal obvineného Ing. A. M. vinným v bode 1/ z trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. v znení účinnom do 31. decembra 2005 (ďalej len „Tr. zák.“), v bode 2/ z trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 3 Tr. zák., v bode 3/ z trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. a v bode 4/ z trestného činu úverového podvodu podľa § 250a ods. 2 Tr. zák. na skutkovom základe, že:

1/ „ako konateľ obchodnej spoločnosti R. spol. s.r.o. R. požiadala 16. 10. 1996 N. W. C., a. s. pobočka H. o poskytnutie úveru vo výške 48 000 000 Sk pod zámenkou nákupu nehnuteľnosti, nákupu strojov a nákupu materiálových zásob, ktorý úver bol 27.11.1996 úverovým výborom schválený a úver bol tejto obchodnej spoločnosti na podklade 20.12.1996 uzavretej zmluvy o úvere číslo X/XX poskytnutý s jeho účelovým viazaním na nákup nehnuteľnosti diagnosticko-opravárenského strediska, technológie, materiálových zásob a modernizácie kotolne, pričom podmienkou poskytnutia úveru bolo predkladanie jednotlivých faktúr na preplatenie a obžalovaný konajúci za dlžníka tohto zaviazal, že úver splatí podľa splátkového kalendára do 31.12.2003, viediac, že nemá reálnu možnosť úver splatiť, pretože nevyvíjal činnosť deklarovanú v žiadosti o jeho poskytnutie úveru majúcu viesť k deklarovanej produkcii a následnému splácaniu úveru, pričom časť úveru vo výške 39 105 200,- Sk použil v súlade s podmienkami úveru na dohodnutý účel a časť úveru vo výške 8 894 800 Sk čerpal na základe

predložených fiktívnych faktúr, a to tým spôsobom, že spoločnosť S. Q. O. S. vystavila zálohovú faktúru číslo XXXXXXXX na čiastku 12 305 175,- Sk na dodávku strojného zariadenia, táto bola uhradená z poskytnutého úveru, pričom z dôvodu nezrealizovania časti objednávky, časť peňažných prostriedkov bolo obchodnej spoločnosti R. spol. s.r.o. vrátená a tieto finančné prostriedky obžalovaný neoprávnene použil tak, že 16.12.1997 vystavil fiktívnu faktúru číslo XXX/XX na dodávku dvoch elektrických mostových žeriavov na celkovú sumu 3 394 800,- Sk, dodávateľom ktorých mala byť prevádzka obchodnej spoločnosti M. spol. s r.o. T. Z. a odberateľom obchodná spoločnosť R. spol. s.r.o., obžalovaný vyplatil na podklade výdavkového pokladničného dokladu z 31.12.1997 z týchto finančných prostriedkov v hotovosti obchodnej spoločnosti M. spol. s r.o. T. T. 3 394 800,- Sk, pričom bolo zistené, že jednak táto takúto faktúru nevystavila, vo svojom účtovníctve ju nevedie, obchodnej spoločnosti R. spol. s.r.o. žeriavy nedodala a tieto peňažné prostriedky za takúto faktúru neprevzala, jednak že predmetné žeriavy už boli uhradené z finančných prostriedkov poskytnutých úverovou zmluvou číslo X/XX a to po predložení kúpnopredajnej zmluvy uzavretej medzi predávajúcim Poľnohospodárskym družstvom R. a kupujúcim obchodná spoločnosť R. spol. s.r.o. R., zastúpenou obžalovaným ako konateľom, ktorý si tieto peňažné prostriedky ponechal a použil pre svoju potrebu a ani časť z nich nepoužil na splatenie predmetného úveru nepoužil; následne obžalovaný ako fyzická osoba podnikajúca pod obchodným menom Ing. A. M. - B. vystavil dve fiktívne faktúry, a to 15.1.1997 číslo X/XX a 26.2.1997 číslo X/XX na dodávku ihličnatej drevnej hmoty pre odberateľa obchodná spoločnosť R. spol. s.r.o. R. na celkovú čiastku 5 500 000,- Sk, tento odberateľ, ktorého bol obžalovaný konateľom, týmito fiktívnymi faktúrami fakturovanú čiastku formou prevodných príkazov z predmetného úveru uhradil sám sebe ako fyzickej osobe podnikajúcej pod obchodným menom Ing. A. M. - B., pričom bolo ale zistené, že obchodná spoločnosť R. spol. s.r.o. R. túto ihličnatú drevnú hmotu neprevzala, pretože jej dodanie nie je vykázané a obžalovaný ako fyzická osoba podnikajúca pod obchodným menom Ing. A. M. - B. v ním vedenom účtovníctve tieto faktúry nezaevidoval, aj tieto finančné prostriedky si ponechal a použil pre vlastnú potrebu a ani časť z nich nepoužil na splatenie predmetného úveru, ktorý nebol doposiaľ splatený, ktorý svojim konaním obžalovaný spôsobil Všeobecnej úverovej banke, a.s. Z. H. X C. škodu najmenej vo výške 48 000 000,- Sk (1 593 308,10 €).“

2/ „ako konateľ obchodnej spoločnosti R. spol. s.r.o. R. 17.4.1996 ako nájomcom uzavrel s obchodnou spoločnosťou S., a.s., M. XX, C. ako prenajímateľom leasingovú zmluvu číslo XXXX/XX na predmet leasingu rozmetacia píla C 250 výrobné číslo Z. a v nadobúdacej cene 780 620 Sk s DPH, ktorá mala byť splácaná štvrtročnými leasingovými splátkami činiacimi 50 031,- Sk, z ktorých splátok obchodná spoločnosť R. spol. s.r.o. R. uhradila tejto leasingovej spoločnosti celkom jedenásť, ďalšie splátky bezdôvodne prestala uhrádzať, čím porušila základné podmienky dohodnuté v 7. bode leasingovej zmluvy, pre ktoré leasingová spoločnosť 21.12.1998 od leasingovej zmluvy písomne odstúpila a súčasne prenajímateľa vyzvala na odovzdanie jej predmetu leasingu do jedného týždňa od tohto odstúpenia od zmluvy, ktorej výzve prenajímateľ nevyhovel a s predmetom leasingu nakladal ako so svojim vlastníctvom, ktorým svojim konaním obžalovaný spôsobil obchodnej spoločnosti S., a.s., M. XX C. škodu najmenej vo výške 216 912 Sk (7 200,16 €);“

3/ „ako konateľ obchodnej spoločnosti R. spol. s.r.o. R. 30. 5. 1996 uzavrel so N. W. C. a.s. pobočka H. zmluvu o úvere číslo X/XX, na podklade ktorej bol tejto obchodnej spoločnosti poskytnutý strednodobý rozvojový úver vo výške 10 000 000,- Sk určený na nákup technológie a materiálových zásob, následne 6.6.1996 obchodná spoločnosť R., spol. s.r.o. R. požiadala N. W. C., a.s. pobočka H. o preplatenie faktúry z 13.5.1996 číslo XX/XX/XX na čiastku 929 441,40,- Sk vystavenej obchodnou spoločnosťou M., spol. s.r.o. E. za dodávku strojov R. spol. s.r.o. R., v rámci špecifikácie ktorej faktúry bola predmetom úhrady aj platba za dodávku rozmetacej píly C 250 v. č. Z., ktorá faktúra bola N. W. C., a.s. pobočka H. preplatená, hoci túto rozmetaciu pílu mala obchodná spoločnosť R., spol., s.r.o. R. v nájme už od 17. 4. 1996 na základe leasingovej zmluvy č. XXXX/XX uzavretej s obchodnou spoločnosťou S., a.s. C., ktoré skutočnosti boli Všeobecnej úverovej banke, a.s. pobočka H. zatajené a navyše záložnou zmluvou z 15.10.1996 číslo X/XX bolo na túto rozmetaciu pílu zriadené záložné právo v prospech N. W. C., a.s. pobočka H., následne obchodná spoločnosť R. spol. s.r.o. R. neplnila podmienky tejto úverovej zmluvy tým, že úver nesplácala, čo malo za následok vyhlásenie konkurzu na

ňu uznesením Krajského súdu v Bratislave z 09.12.1998, sp. zn. 2K 270/98, ktorým svojim konaním obžalovaný spôsobil N. W. C., a.s., Z. H. X C. škodu vo výške 634 650,- Sk (21.066,52 €);“

4/ „ako obchodný zástupca obchodnej spoločnosti S. U. spol. s.r.o. C. uzavrel zmluvy o spotrebiteľskom úvere a to 27.12.2003 číslo XXXXXXXXXX s Z. E., narodeným XX.X.XXXX, bytom D., Ulica Z. číslo XX na bezúčelový úver vo výške 10 000,- Sk, 9. 1. 2004 číslo XXXXXXXXXX s A. E., narodeným XX.X.XXXX, bytom D., E. ulica číslo XX na bezúčelový úver vo výške 10 000,- Sk a 9.1.2004 číslo XXXXXXXXXX s A. Z., narodeným XX.X.XXXX, bytom D., Ulica Z. číslo XX, na bezúčelový úver vo výške 10 000,- Sk, umožniac tak získanie týchto bezúčelových úverov na mená osôb, o ktorých vedel, že nespĺňajú podmienky určené na jeho poskytnutie, ktorým svojim konaním obžalovaný spôsobil obchodnej spoločnosti S. U. spol. s.r.o., O. X, C., škodu vo výške najmenej 28 152,- Sk (934,48 €).“

Za uvedené skutky krajský súd obvineného odsúdil podľa § 250 ods. 4 Tr. zák. za použitia § 35 ods. 3 Tr. zák. a podľa zásad uvedených v § 35 ods. 1 Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov. Podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. súd obvineného na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do I. (prvej) nápravno-výchovnej skupiny. Podľa § 53 ods. 1 Tr. zák. a § 54 ods. 1 Tr. zák. obvinenému uložil aj peňažný trest vo výmere 2 000 €. Podľa § 54 ods. 3 Tr. zák. súd pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, ustanovil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyroch) mesiacov. Podľa § 54 ods. 2 Tr. zák. rozhodol, že vymožená suma peňažného trestu prípadne štátu. Súd zároveň zrušil výrok o treste uložený skorším rozsudkom Okresného súdu Nitra z 19. júna 2013, sp. zn. 4 T 49/2009, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Podľa § 229 ods. 1 Tr. por. v znení účinnom do 31. decembra 2005 (ďalej len „Tr. por.“) súd poškodené právnické osoby s uplatnenými nárokmi na náhradu škody odkázal na konanie o občianskoprávných veciach.

Krajský súd obvineného z iných dvoch skutkov právne kvalifikovaných ako trestný čin podvodu v štádiu pokusu podľa § 250 ods. 1 a ods. 4 Tr. zák. v spojení s § 8 ods. 1 Tr. zák. a trestný čin marenia konkurzného alebo vyrovnávacieho konania podľa § 256c písm. c/ Tr. zák. v zmysle § 226 písm. a/ Tr. por. oslobodil, pretože nebolo dokázané, že sa stali skutky, pre ktoré bol obžalovaný stíhaný.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený Ing. A. M. dňa 24. júla 2014 odvolanie, o ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozsudkom z 19. mája 2015, sp. zn. 2 To 10/2014 rozhodol tak, že podľa § 258 ods. 1 písm. b/, c/, d/, e/, ods. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok zrušil vo výroku o vine v odsudzujúcej časti, vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a vo výroku o náhrade škody a s využitím § 259 ods. 3 Tr. por. obvineného sám uznal vinným v bodoch 1/ a 2/ za pokračovací trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. a v bode 3/ za trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe, že:

1/ „ako konateľ obchodnej spoločnosti R. s.r.o. R., požiadal 24.9.1996 N. W. C., a. s. pobočka H. (ďalej len „N.“) o poskytnutie úveru vo výške 48 000 000,- Sk na účel nákupu nehnuteľnosti, nákupu strojov a nákupu materiálových zásob, ktorý úver bol 27.11.1996 úverovým výborom schválený a úver bol tejto obchodnej spoločnosti na podklade 20.12.1996 uzavretej zmluvy o úvere číslo X/XX poskytnutý s jeho účelovým viazaním na nákup nehnuteľnosti diagnosticko-opravárenského strediska, technológie, materiálových zásob a modernizáciu kotolne, pričom podmienkou poskytnutia úveru bolo predkladanie jednotlivých faktúr na preplatenie a obžalovaný konajúci za dlžníka tohto zaviazal, že úver splatí podľa splátkového kalendára do 31.12.2003, pričom časť úveru vo výške 8 000 000,- Sk od N. vylákal bez zámeru, aby tieto prostriedky boli splatené a čerpal ich tým spôsobom, že spoločnosť S. Q. O. S. vystavila zálohovú faktúru číslo XXXXXXXXXX na čiastku 12 305 175,- Sk na dodávku strojného zariadenia, táto bola uhradená z poskytnutého úveru 23.1.1997, pričom z dôvodu zrušenia časti objednávky obžalovaným, časť peňažných prostriedkov vo výške 8 mil. Sk bola obžalovanému ako konateľovi obchodnej spoločnosti R. s.r.o. vrátená v hotovosti 28.1.1997 a obžalovaný ani časť z uvedených prostriedkov nepoužil na splatenie predmetného úveru, ktorý nebol doposiaľ splatený, a použitie týchto finančných prostriedkov obžalovaný na účel zakrytia svojho predchádzajúceho

podvodného konania následne dokladoval tak, že 16.12.1997 vystavil fiktívnu faktúru číslo XXX/XX na dodávku dvoch elektrických mostových žeriavov na celkovú sumu 3 394 800,- Sk, dodávateľom ktorých mala byť prevádzka obchodnej spoločnosti M. s.r.o. T. Z. a odberateľom obchodná spoločnosť R. s.r.o., obžalovaný na podklade výdavkového pokladničného dokladu z 31. 12.1997 predstieral vyplatenie týchto finančných prostriedkov v hotovosti obchodnej spoločnosti M. s.r.o., prevádzka T. Z.P. 3 394 800,- Sk, pričom jednak táto spoločnosť nebola vlastníkom predmetných žeriavov, jednak takúto faktúru nevystavila, vo svojom účtovníctve ju nevedla, obchodnej spoločnosti R. s.r.o. žeriavy nedodala a tieto peňažné prostriedky neprevzala, následne obžalovaný ako fyzická osoba podnikajúca pod obchodným menom Ing. A. M. - B. vystavil dve fiktívne faktúry, a to 15.1.1997 číslo X/XX a 26.2.1997 číslo X/XX na dodávku ihličnatej drevnej hmoty pre odberateľa obchodná spoločnosť R. r.o. R. na celkovú čiastku 5 500 000,- Sk, a obžalovaný ako konateľ uvedenej spoločnosti takto fakturovanú čiastku formou prevodných príkazov uhradil sám sebe ako fyzickej osobe podnikajúcej pod obchodným menom Ing. A. M. - B., pričom obchodná spoločnosť R. s.r.o. R. túto ihličnatú drevnú hmotu neprevzala a obžalovaný ako fyzická osoba podnikajúca pod obchodným menom Ing. A. M. - B. v ním vedenom účtovníctve tieto faktúry nezaevidoval, ktorým svojim konaním obžalovaný spôsobil N. W. C., a.s. Z. H. X C. škodu vo výške 8 000 000,- Sk (265 551,35 €).

2/ „ako konateľ obchodnej spoločnosti R. spol. s.r.o. R. 30. 5. 1996 uzavrel s N. zmluvu o úvere číslo X/XX, na podklade ktorej bol tejto obchodnej spoločnosti poskytnutý strednodobý rozvojový úver vo výške 10 000 000,- Sk určený na nákup technológie a materiálových zásob, následne 6.6.1996 obchodná spoločnosť R., spol. s.r.o. R. požiadala na základe úverovej zmluvy N. o preplatenie faktúry z 13.5.1996 číslo XX/XX/XX na čiastku 929 441,40,- Sk vystavenej obchodnou spoločnosťou M., spol. s.r.o. E. za dodávku strojov R. spol. s.r.o. R., v rámci špecifikácie ktorej faktúry bola predmetom úhrady aj platba za dodávku rozmetacej píly C 250 v. č. Z., ktorá faktúra bola N. preplatená, hoci túto rozmetaciu pílu mala obchodná spoločnosť R., spol. s.r.o. R. v nájme už od 17.4.1996 na základe leasingovej zmluvy č. XXXX/XX uzavretej s obchodnou spoločnosťou S., a.s. C., ktoré skutočnosti boli N. zatajené a navyiac záložnou zmluvou z 15.10.1996 číslo X/XX bolo na túto rozmetaciu pílu zriadené záložné právo v prospech N., následne obchodná spoločnosť R. spol. s.r.o. R. neplnila podmienky tejto úverovej zmluvy tým, že úver nesplácala, čo malo za následok vyhlásenie konkurzu na ňu uznesením Krajského súdu v Bratislave z 9.12.1998, sp. zn. 2K 270/98, ktorým svojim konaním obžalovaný spôsobil N. W. C., a.s., Z. H. X C.kodu vo výške 634 650,- Sk (21 066,52 €);“

3/ „ako obchodný zástupca obchodnej spoločnosti S. U. spol. s.r.o. C. podpísal fingované zmluvy o spotrebiteľskom úvere a to 27.12.2003 číslo XXXXXXXXXXX. s Z. E., narodeným XX.X.XXXX, bytom D., Ulica Z. číslo XX na bezúčelový úver vo výške 10 000,- Sk, 9.1.2004 číslo XXXXXXXXXXX s A. E., narodeným XX.X.XXXX, bytom D., E. ulica číslo XX na bezúčelový úver vo výške 10 000,- Sk a 9. 1. 2004 číslo XXXXXXXXXXX s A. Z., narodeným XX.X.XXXX, bytom D., Ulica Z. číslo XX, dátum úmrtia X.X.XXXX, na bezúčelový úver vo výške 10 000,- Sk, ktoré osoby však úver nečerpali a prostriedky, ktoré im mali byť podľa zmlúv poskytnuté, si obžalovaný ponechal, čím obžalovaný spôsobil obchodnej spoločnosti S. U. spol. s.r.o., O. X, C., škodu vo výške najmenej 28 152,- Sk (934,48 €).“

Za uvedené skutky najvyšší súd obvineného odsúdil podľa § 250 ods. 5 Tr. zák. za použitia § 35 ods. 2 Tr. zák. v znení zodpovedajúcom § 299a ods. 3 Tr. zák. a contrario, § 35 ods. 1 Tr. zák. a § 40 ods. 1 Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3,5 (tri a pol) roka. Vo zvyšnom rozsahu ostala výroková časť rozsudku v porovnaní s rozsudkom súdu prvého stupňa v rozsahu uloženého trestu a náhrady škody (v zásade) nezmenená. Zároveň najvyšší súd podľa § 226 písm. a/ Tr. por. oslobodil obvineného Ing. A. M. spod obžaloby prokurátora za skutok č. 2/ (pozn. podľa rozsudku krajského súdu) právne kvalifikovaného ako trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 3 Tr. zák., pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 19. mája 2015, kedy vo veci rozhodol odvolací súd, pričom obvinený t.č. uložený trest vykonáva v Ústave na výkon trestu Dubnica nad Váhom.

Odpis rozhodnutia odvolacieho súdu obvinený prevzal 27. júla 2015, jeho obhajca prevzal rozhodnutie taktiež 27. júla 2015 a rozhodnutie prevzali i ostatné strany trestného konania.

Krajský súd v Nitre predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 13. mája 2016 dovolanie obvineného Ing. A. M., ktoré podal samotný obvinený a ku ktorému sa pripojil ustanovený obhajca JUDr. Marin Kanás podaním z 10. marca 2016. Dovolanie obvineného bolo podané na súde prvého stupňa 24. októbra 2015.

Obvinený v podanom dovolaní uplatnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/, d/, g/, i/ Tr. por., že zásadným spôsobom bolo porušené jeho právo na obhajobu, hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v jeho neprítomnosti, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky, rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. obvinený namietal, že rozsudok krajského súdu je nedostatočne odôvodnený, súdy porušili jeho právo na prejednanie veci v primeranej lehote a napokon, že nebol zastúpený obhajcom, hoci podľa zákona zastúpený mal byť.

K odôvodneniu rozsudku krajského súdu sa vyjadril v tom smere, že je nepresvedčivý a nezodpovedá § 120 ods. 1 písm. d/ Tr. por. v spojení s § 125 Tr. por. Pri žiadnom zo skutkov, za ktorý bol odsúdený nie je zrejmé, ktoré skutočnosti vzal krajský súd za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov, ako sa vyrovnal s jeho obhajobou a prečo nevyhovel jeho žiadosti o vypočutie. Krajský súd len vysvetlil, akým spôsobom po zrušujúcom rozhodnutí najvyššieho súdu z 26. apríla 2011, sp. zn. 2 To 12/2009 vykonané dokazovanie doplnil a že toto vyhodnotil v intenciách § 2 ods. 6 Tr. por. Podľa neho však nepostačuje iba zosumarizovať, čo ktorý svedok vypovedal, ale je treba vysvetliť aj to, čo z týchto výpovedí súd vyvodil.

S tvrdením najvyššieho súdu, podľa ktorého rozhodnutia súdov v prvostupňovom a odvolacom konaní tvoria jednotu, nesúhlasil, keďže takýto výklad je v rozpore s právom obvineného na obhajobu. Proti rozsudku odvolacieho súdu už totiž nemožno podať opravný prostriedok a nemožno proti nemu prednášať ďalšie návrhy a argumenty. Na podporu svojich tvrdení poukázal na judikát trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Žiline z 8. septembra 2009, č. Jtk 1/09 a na nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) z 12. júna 2008, sp. zn. II. ÚS 114/08, resp. zo 16. septembra 2003, sp. zn. II. ÚS 119/03.

Obvinený v rámci tohto dovolacieho dôvodu ďalej uviedol, že najvyšší súd na vytýkané pochybenia z rozsudku krajského súdu nereagoval a bez toho, aby vykonal akékoľvek dokazovanie, rozhodol sám na podklade zmeneného skutkového stavu. Ako obvinený uviedol, už dôvody pre zrušenie rozsudku podľa § 258 ods. 1 písm. b/ a c/ Tr. por. (nejasnosť a neúplnosť skutkových zistení, resp. nevysporiadanie sa s okolnosťami významnými pre rozhodnutie), neumožňujú odvolaciemu súdu samému podľa § 259 ods. 3 Tr. por. vo veci rozhodnúť.

Okrem toho obvinený s poukazom na § 2 ods. 4 Tr. por., čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“), čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „Listina“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) namietal neúmerné prieťahy. Ako uviedol, trestné stíhanie bolo voči jeho osobe začaté 13. septembra 2002, kedy mu bolo doručené uznesenie o vznesení obvinenia a toto skončilo až 19. mája 2015, kedy o veci právoplatne rozhodol najvyšší súd. Trestné konanie tak voči nemu trvalo 12 rokov, 8 mesiacov a 2 dni, z toho súdne konanie (v priebehu ktorého vypovedali len štyria svedkovia), trvalo 9 rokov, 10 mesiacov a 21 dní. A hoci prokurátor krajskej prokuratúry, ako aj najvyšší súd v rozsudku z 19. mája 2015, sp. zn. 2 To

10/2014 skonštatovali prieťahy, súdy nepostupovali podľa § 231 ods. 1 Tr. por., § 223 ods. 1 Tr. por. a z dôvodu podľa § 11 ods. 1 písm. h/ Tr. por. per analogiam trestné stíhanie nezastavili. V tejto súvislosti obvinený poukázal na uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 3. marca 2010, sp. zn. 1 T 23/02.

Napokon vo vzťahu k tomuto dovolaciemu dôvodu uviedol, že dňa 27. júna 2002 mu bolo uznesením vyšetrovateľa KÚJP PZ Nitra vznesené obvinenie zo skutku právne kvalifikovaného ako trestný čin podvodu v štádiu pokusu podľa § 250 ods. 1 a ods. 4 Tr. zák. v spojení s § 8 ods. 1 Tr. zák. (pozn. išlo o skutok bod bodom 1/ obžaloby, z ktorého bol obžalovaný rozsudkom krajského súdu z 23. januára 2014, sp. zn. 4 T 5/2005 spod obžaloby oslobodený), pričom opatrením z 28. júna 2002 mu bol v tejto veci ustanovený obhajca - JUDr. Iveta Muziková. Dňa 30. októbra 2002 mu však bolo vznesené ďalšie obvinenie pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. a marenia konkurzného alebo vyrovnávacieho konania podľa § 256c písm. b/ Tr. zák. (pozn. išlo o skutok, za ktorý bol pod bodom 1/ oboch rozsudkov obvinený uznaný vinným), avšak obhajca mu ustanovený nebol, hoci taktiež išlo o prípad povinnej obhajoby.

S tvrdením najvyššieho súdu, ktorý v rozsudku z 26. apríla 2011, sp. zn. 2 To 12/2009 (pozn. na tento skorší rozsudok najvyšší súd odkázal aj vo svojom neskoršom rozsudku z 19. mája 2015, sp. zn. 2 To 10/2014), že k porušeniu práva na obhajobu nedošlo, pretože obvinenému môže byť v tom istom konaní (veci) vznesené obvinenie pre ďalší skutok, ktorý je samostatne spáchaným trestným činom a takýto postup je v zmysle § 163 ods. 3 Tr. por. predpísaný ako štandardný, obvinený nesúhlasil. Ako tvrdí, aj z poučenia, ktoré bolo súčasťou uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesenia obvinenia z 30. októbra 2002 plynie, že obhajcu potreboval, keďže vyšetrovateľ mu dal možnosť si ho zvoliť.

Aj keď počas trestného konania žiadal, aby boli obe trestné veci podľa § 23 ods. 1 Tr. por. spojené, k spojeniu došlo až 12. septembra 2003. Na základe tohto vylúčky, ktoré boli proti jeho osobe vykonané v čase, keď ho v oboch trestných veciach zastupovala JUDr. Iveta Muziková sú nezákonné, keďže jej prítomnosť na úkonoch trestného konania v trestnej veci podvodu podľa § 250 ods. 1 a ods. 5 Tr. zák. bola v rozpore s Trestným poriadkom, keďže táto (obhajkyňa) mu pre uvedenú trestnú vec nebola ani ustanovená, ani si ju ne zvolil.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. d/ Tr. por.

Pokiaľ išlo o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. d/ Tr. por., obvinený bol toho názoru, že k porušeniu jeho práv došlo tak v konaní pred súdom prvého stupňa, ako aj v konaní pred odvolacím súdom.

Vo vzťahu ku konaniu krajského súdu uviedol, že 22. januára 2014 mu v skorých ranných hodinách zomrela matka, a preto ešte v ten istý deň dopoludnia požiadal o odročenie hlavného pojednávania, ktoré bolo nariadené na nasledujúci deň. Odpoveď dostal telefonicky dve hodiny pred hlavným pojednávaním, keď mu súd prostredníctvom obhajcu oznámil, že takýto postup bude považovať za obštrukciu a vydá na neho zatýkací rozkaz. V dôsledku tohto „neprimeraného tlaku“ súhlasil s konaním hlavného pojednávania v jeho neprítomnosti. Podľa mienky obvineného, mal súd napriek jeho súhlasu hlavné pojednávanie odročiť, keďže ani raz osem rokov nedal svojím správaním príčinu, aby k takémuto odročeniu došlo.

Vyššie uvedené pochybenie najvyšší súd neodstránil, naopak, 12. mája 2015 mu prostredníctvom PZ SR doručil upovedomenie o verejnom zasadnutí, ktoré v rozpore s § 33 ods. 3 Tr. por. neobsahovalo poučenie o jeho právach. Okrem toho, v súlade s výzvou, aby súdu oznámil skutočnosti a dôkazy, ktoré chcel vykonať, žiadal, aby bol vypočutý a za tým účelom požiadal o odročenie verejného zasadnutia nariadeného na 19. mája 2015. K odročeniu však nedošlo. Na podklade čl. 50 ods. 3 Ústavy, zásady fair trial, ako aj rozsudkov Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Helmes proti Švédsku z 29. októbra 1991, resp. Belzink proti Poľsku z 25. mája 1992 argumentoval, že v jeho prípade nebola zachovaná päťdňová lehota na prípravu a že v situáciách, keď je opätovne preskúmaná otázka viny obvineného alebo otázka, ktorá má pre neho zásadný význam, je nutné, aby sa konania pred

odvolacím súdom osobne zúčastnil.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

Na margo dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. obvinený namietal zákonnosť 21 svedeckých výpovedí, ktoré krajský súd na hlavnom pojednávaní iba prečítal a ktoré boli vykonané pred vznesením obvinenia medzi rokmi 2000 - 2002. Okrem toho, krajský súd oprel svoje rozhodnutie o výpovede svedkov X., K. a T. z 11. júna 2009, na prečítanie ktorých ale nebol daný súhlas prokurátora krajskej prokuratúry a ich výpovede neboli ani zákonným spôsobom vykonané.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Vo vzťahu dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. obvinený uviedol, že najvyšší súd rozsudkom, bez toho, aby vykonal dokazovanie, resp. toto zopakoval, pozmenil skutkové zistenia, čím porušil § 264 ods. 2 Tr. por., ako aj § 220 ods. 1 Tr. por.

Najvyšší súd na nedostatok činnosti krajského súdu pri plnení jeho pokynov obsiahnutých v rozsudku z 26. apríla 2011, sp. zn. 2 To 12/2009 reagoval „redukciou skutkových zistení pozitívnych pre uznanie viny obžalovaného v tých prípadoch, keď by už ďalšie dokazovanie (jeho doplnenie) nebolo, aj vzhľadom na veľký a stále sa prehĺbujúci odstup od prejednávanych skutkov, spôsobilé objasniť obžalobou tvrdené okolnosti.“ Takýto postup však obvinený vyhodnotil tak, že najvyšší súd „sám seba usvedčil z porušenia zákona“, keď namiesto toho, aby mu bola dokázaná vina podľa obžaloby, zmenil skutkové okolnosti v jeho neprospech. Správny postup najvyššieho súdu mal byť taký, že v zmysle pravidla in dubio pro reo vec vráti na došetrenie do prípravného konania, resp. ho spod obžaloby oslobodí.

V ďalšej časti obvinený namietal, že súd pochybil aj v tej časti, keď skutok č. 2 vyhodnotil ako čiastkový útok pokračovacieho trestného činu podvodu podľa § 89 ods. 19 Tr. zák. vo vzťahu k skutku č. 1 (pozn. číslovanie podľa rozsudku najvyššieho súdu) s odôvodnením, že kritériá objektívnej a subjektívnej súvislosti boli splnené a takýto postup mu bol na prospech. Ako uviedol, uvedeným spôsobom postupoval krajský súd ešte pri predbežnom prejednaní obžaloby, keď trestné stíhania voči jeho osobe zastavil. Proti tomuto ale podal krajský prokurátor sťažnosť, s ktorou sa najvyšší súd uznesením z 20. novembra 2008, sp. zn. 5 Tost 17/2008 stotožnil a uznesenie krajského súdu zrušil. S poukazom na vymedzenie skutkov a judikatúru súdov vyjadril presvedčenie, že po správnom mal najvyšší súd skutky posudzovať samostatne a ak sa tak nestalo, došlo v jeho prípade k zmene skutku v jeho neprospech. Obvinený trval na tom, že najvyšší súd rozhodoval o úplne inom skutku ako o tom, ktorý bol ustálený prokuratúrou, keďže „súd sa nemá čo prikláňať k verzii, ktorá je pre neho priaznivejšia.“

Na podklade vyššie uvedeného obvinený Ing. A. M. dovolaciemu súdu navrhol, aby podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že napadnutými rozsudkami krajského a najvyššieho súdu, ako aj konaniami, ktoré im predchádzali, došlo „u príslušných ustanovení Tr. por.“ k porušeniu zákona v jeho neprospech, aby podľa § 386 ods. 2 Tr. por. predmetné rozsudky, ako aj ďalšie rozhodnutie na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce zrušil a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal krajskému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol. Zároveň, podľa § 380 ods. 4 Tr. por. požiadal, aby mu dovolací súd výkon trestu prerušil a prepustil ho na slobodu.

Rovnopis dovolania obvineného krajský súd v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. rovnopis dovolania doručil ostatným stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté, s upozornením, že sa môžu v lehote, ktorú im určil k dovolaniu obvineného vyjadriť.

Uvedenú možnosť využil podaním došlým na súd prvého stupňa 1. apríla 2016 prokurátor krajskej prokuratúry, ktorý vo svojom vyjadrení uviedol, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nie je daný, keďže obvinený mal zabezpečenú kvalifikovanú právnu pomoc, najprv JUDr. Petrom

Urbancom a po vypovedaní jeho plnej moci mu krajský súd opatrením z 10. augusta 2009 ustanovil nového obhajcu - JUDr. Martina Kanása. Rovnako nebol naplnený ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. d/ Tr. por., keďže v čase jeho ospravedlnenej neprítomnosti sa na hlavnom pojednávaní v podstatnej miere zúčastňoval novoustanovený obhajca JUDr. Martin Kanás. Tak tomu bolo aj 23. januára 2014. Naplnené neboli ani ďalšie dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. g/, i/ Tr. por., lebo súd postupoval lege artis a svoje rozhodnutie náležite právne odôvodnil. Na základe toho navrhol dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Dňa 4. apríla 2016 obvinený svoje dovolanie doplnil tak, že v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. tvrdil, že rozsudkom najvyššieho súdu z 19. mája 2015, sp. zn. 2 To 10/2014 došlo k zhoršeniu jeho postavenia, pretože tento pri ukladaní trestu vychádzal z prísnejšieho ustanovenia (§ 250 ods. 1 a ods. 5 Tr. zák.) v porovnaní s ustanovením, z ktorého vychádzal krajský súd v rozsudku z 23. januára 2014, sp. zn. 4 T 5/2005 (§ 250 ods. 1 a ods. 4 Tr. zák.).

Ak by najvyšší súd vychádzal z totožného ustanovenia z akého vychádzal krajský súd, potom by jeho trestná sadzba bola v rozmedzí 2 - 8 rokov a nie 5 - 12 rokov. Vzhľadom na to, že najvyšší súd (kvôli neprimeranej dĺžke konania) rozsudkom z 19. mája 2015, sp. zn. 2 To 10/2014 trest v zmysle § 40 ods. 5 písm. c/ Tr. zák. mimoriadne znížil, za predpokladu, že by identicky postupoval aj v rámci trestnej sadzby podľa ktorej sa mu mal ukladať trest (uvedenej v § 250 ods. 4 Tr. zák.), mal mu byť uložený kratší trest ako 2 roky.

Dňa 18. apríla 2016 bolo krajskému súdu doručené doplnenie vyjadrenia prokurátora krajskej prokuratúry z 15. apríla 2016, v rámci ktorého zotrval na svojom predchádzajúcom vyjadrení. K posledne napadnutému pochybeniu prokurátor uviedol, že zrejme omylom bol vyhlásený rozsudok podľa § 250 ods. 1 a ods. 4 Tr. zák., hoci v odôvodnení sa odkazuje na § 250 ods. 1 a ods. 5 Tr. zák. Toto pochybenie však bolo odstránené odvolacím rozsudkom najvyššieho súdu. Navyše, z tohto dôvodu bol obvinenému uznesením krajského súdu z 23. marca 2016, sp. zn. 2 Ntok 1/2016 zamietnutý aj návrh na obnovu konania.

V dňoch 27. apríla 2016 a 2. mája 2016 obvinený s vyjadrením prokurátora a jeho doplnením vyjadril nesúhlas. Obvinený vysvetlil, že v rámci svojho doplnenia nenamietal právnu kvalifikáciu skutku, ale výrok o uložení trestu. Keďže uvedený výrok krajská prokuratúra opravným prostriedkom nenapadla, nemohlo dôjsť ani k jeho zmene k horšiemu. Okrem toho, v tomto prípade neprichádza do úvahy oprava písarských chýb a iných zjavných nesprávností podľa § 131 Tr. por., keďže písomné vyhotovenie rozsudku zodpovedá tomu, ako bol vyhlásený ústne. Trestný poriadok ani žiaden iný právny predpis nepozná taký spôsob opravy / nápravy rozhodnutia, aký vo svojom podaní prezentoval prokurátor krajskej prokuratúry. Jeho odkaz na uznesenie krajského súdu je irelevantný a navyše, v uvedenom rozhodnutí senát namietané pochybenie priznal. Vychádzajúc z uvedeného, obvinený na podanom dovolaní zotrval a žiadal, aby súd rozhodol tak, ako to naformuloval v dovolaní.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predbežne preskúmal dovolanie obvineného Ing. A. M. i predložený spisový materiál a zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), prostredníctvom ustanoveného obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Zároveň ale zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Nedostatočné odôvodnenie rozsudkov

Pokiaľ ide o nedostatočné odôvodnenie prvostupňového rozsudku, najvyšší súd v prvom rade upozorňuje, že toto nepredstavuje samostatný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Napriek uvedenému, najvyšší súd konštatuje, že rozsudok krajského súdu vyznel v spojení s rozsudkom najvyššieho súdu veľmi presvedčivo. Z oboch rozhodnutí v súlade s § 120 ods. 1 písm. d/ Tr. por. a § 125 Tr. por. (a judikátu trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Žiline z 8. septembra 2009, č. Jtk 1/09) jasne vyplýva, ktoré skutočnosti súdy vzali za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opreli, akými úvahami sa spravovali pri hodnotení dôkazov, ako sa vyrovnali s obhajobou obvineného. Zároveň tie skutkové okolnosti, ktoré v porovnaní s obžalobou nebolo možné preukázať nad mieru nevzbudzujúcu dôvodné pochybnosti, vo vymedzení skutkovej vety najvyšší súd vypustil. V tomto smere najvyšší súd odkazuje obvineného na uznesenie najvyššieho súdu z 25. mája 2015, sp. zn. 1 To 5/2015 (ktoré aj vo vzťahu k Trestnému poriadku účinnému do 31. decembra 2005) jednoznačne formuluje záver, že rozhodnutia všeobecných súdov tvoria jednotu.

Čo sa týka nálezov ústavného súdu z 12. júna 2008, sp. zn. II. ÚS 114/08 a z 16. septembra 2003, sp. zn. II. ÚS 119/03 (pozn. správne malo byť asi sp. zn. I. ÚS 114/08 a sp. zn. III. ÚS 119/03) najvyšší súd konštatuje, že hoci v nich ústavný súd všeobecným súdom vytyka nedostatočné odôvodnenie, ktoré vybočovali z ústavne akceptovateľných medzí, v prvom prípade išlo poručenskú agendu a v druhom o agendu správneho súdnictva. V oboch situáciách tak ústavný súd svoje právne závery vyvodzoval z ustanovení (vtedy platného a účinného) Občianskeho súdneho poriadku a nie Trestného poriadku.

Porušenie práva na prejednanie veci v primeranej lehote

Vo vzťahu k namietaným priet'ahom najvyšší súd konštatuje, že hoci celková dĺžka konania, ktorá presiahla 12 rokov je (a to aj s prihliadnutím na náročnosť prejednávanej veci) neprimeraná, samotná existencia priet'ahov nie je dôvodom pre zastavenie trestného stíhania, tak ako na to s odkazom na § 231 ods. 1 Tr. por., § 223 ods. 1 Tr. por. v spojení s § 11 ods. 1 písm. h/ Tr. por. per analogiam poukázal obvinený.

Vo vzťahu k uzneseniu, na ktoré obvinený v tejto súvislosti poukazoval, najvyšší súd poznamenáva, že ide o rozhodnutie ojedinelé a tam formulované závery boli najvyšším súdom už opakovane vyvrátené. V tomto smere obvineného odporúča na rozsudok najvyššieho súdu z 18. marca 2010, sp. zn. 5 To 14/2009, podľa ktorého môžu byť priet'ahy v konaní dôvodom pre mimoriadne zníženie trestu podľa § 40 Tr. zák., avšak nie na zastavenie trestného stíhania. Práve k tejto situácii (k mimoriadnemu zníženiu trestu) došlo v prípade obvineného, ktorému bol v odvolacom konaní znížený trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby (z 5 rokov na 3,5 roka). Útrapy, ktoré boli obvinenému neprimerane dlhým trestným konaním spôsobené, tak už zohľadnené boli, a to presne tak, ako to dovoľuje zákon - znížením trestu.

Obvinený nebol zastúpený obhajcom, hoci mal byť

Vo vzťahu k námietke obvineného týkajúcej sa nedodržania § 36 ods. 3 Tr. por. o povinnej obhajobe najvyšší súd uvádza nasledovné.

Pravdou je, že vo veci podvodu podľa § 250 ods. 1 a ods. 4 Tr. zák. (pozn. išlo o skutok č. 1 podľa obžaloby, za ktorý bol obvinený neskôr oslobodený) bolo KÚJP PZ Nitra obvinenému vznesené obvinenie 27. júna 2002 a na ďalší deň, t. j. 28. júna 2002 mu bol rozhodnutím súdu ustanovený obhajca, keďže išlo o prípad povinnej obhajoby. Zodpovedá skutočnosti, že v ďalšej veci podvodu podľa § 250 ods. 1 a ods. 5 Tr. zák. (pozn. išlo o skutok č. 1 podľa rozsudkov, za ktorý bol obvinený uznaný vinným) mu bolo vznesené obvinenie 30. októbra 2002, pričom v tejto trestnej veci mu obhajca ustanovený nebol, hoci taktiež išlo o prípad povinnej obhajoby. Keďže k spojeniu oboch týchto trestných vecí (vrátane ďalších troch trestných vecí obvineného) došlo podľa § 20 ods. 1 v spojení s § 23 ods. 3 Tr. por. až 12. septembra 2003, až od tohto momentu bolo možné postupovať podľa § 39 ods. 2 Tr. por. Až po spojení vecí, bolo možné zrušiť ustanovenie toho z obhajcov, ktorý bol ustanovený neskôr. K ustanoveniu viacerých obhajcov, ako sme však uviedli, vôbec nedošlo, a preto sa možno stotožniť s názorom obvineného, že došlo k porušeniu jeho práva na obhajobu.

Uvedené porušenie však podľa mienky dovolacieho súdu nebolo spôsobilé naplniť uplatnený (a ani

žiaden iný) dovolací dôvod. Ako totiž sám obvinený skonštatoval, JUDr. Iveta Muziková (ustanovená mu opatrením z 28. júna 2002) ho zastupovala nielen vo veci podvodu podľa § 250 ods. 1 a 4 Tr. zák., ale aj v ďalšej veci podvodu podľa § 250 ods. 1 a 5 Tr. zák., za ktorý bol neskôr uznaný vinným. Prítom obhajkyňa sa, ako to plynie z vyšetrovacieho spisu, procesných úkonov zúčastňovala a aktívne v prospech obvineného vystupovala. Okrem toho, obvinenému nič nebránilo, aby - pokiaľ si jej účasť na trestno-procesných úkonoch neprial, požiadal o ustanovenie iného obhajcu, príp. sám si obhajcu zvolil. Takýmto spôsobom však obvinený nepostupoval (resp. stalo sa tak až v polovici roka 2004), z čoho možno vyvodit', že táto námietka bola zo strany obvineného uplatnená čisto účelovo.

Na podklade týchto úvah dospel dovolací súd k záveru, že namietané nedostatky sa buď vôbec nezakladali na pravde alebo neboli spôsobilé naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d/ Tr. por.

Čo sa týka námietky obvineného, že krajský súd na neho vyvíjal neprímeraný nátlak, čím mu zmariť možnosť zúčastniť sa na pojednávaní, aj túto najvyšší súd považuje za účelovú.

Najvyšší súd pripomína, že vo veci bolo nariadených celkovo 16 hlavných pojednávaní, pričom pred každým z nich obvinený doručil súdu žiadosť podľa § 202 ods. 4 Tr. por., aby sa konalo v jeho neprítomnosti. Obvinený mal dostatok času sa ku všetkým namietaným skutočnostiam vyjadriť, resp. navrhnúť vykonanie ďalších dôkazov, no neurobil tak. Navyše, ako správne odvolací súd poznamenal, záverečné reči a vyhlásenie rozsudku sa očakávalo už na predchádzajúcom hlavnom pojednávaní z 28. novembra 2013. Toto ale súd odročil (keďže u obvineného nebolo vykázané doručenie) napriek tomu, že ešte predtým dal obvinený ďalší súhlas na konanie v jeho neprítomnosti.

Pokiaľ išlo o verejné zasadnutie z 19. mája 2015, ktoré sa konalo v neprítomnosti obvineného, v tomto smere sa najvyšší súd v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku zo str. 15 ods. 3 a 4. Ako sa v tomto odôvodnení uvádza, obvinenému bolo upovedomenie doručené 20. apríla 2015 v režime § 63 ods. 1 písm. c/, ods. 2 Tr. por. Až neskôr, v dňoch 4. a 5. mája 2015 obvinený súd informoval o zmene adresy na doručovanie. Pokiaľ teda predmetné upovedomenie odvolací súd doručoval opätovne, potom už bez toho, aby bolo treba zachovať päťdňovú lehotu na prípravu. Ani tento dovolací dôvod tak nebol daný.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

Vo vzťahu k tomuto dovolaciemu dôvodu najvyšší súd uvádza, že prevažná časť svedeckých výpovedí, na ktoré obvinený poukazuje, nebola pre súdy relevantná.

Svedkovia R. M., Z. F., G. M., JUDr. Z. Z., Ing. M. V., Ing. Z. K., PhDr. G. C., Ing. G. A., Ing. B. T., ale aj Ing. N. E. buď odmietli vypovedať, nič podstatné (čo by okolnosti spáchaných skutkov objasnilo) neuviedli, alebo ich svedecké výpovede súd prvého stupňa na základe pokynov odvolacieho súdu zopakoval.

Pokiaľ išlo o tvrdenie obvineného, že na prečítanie svedeckých výpovedí K. X., C. K. a K. T. z 11. júna 2009 nebol v rozpore s § 211 ods. 1 Tr. por. daný súhlas prokurátora krajskej prokuratúry, najvyšší súd uvádza, že sa s týmto názorom nestotožňuje. Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 16. apríla 2009 je zrejmé, že prokurátor výslovne uviedol, že súhlasí s prečítaním všetkých svedeckých výpovedí, ktoré orgány činné v trestnom konaní obstarali v priebehu prípravného konania. To, že v následnom výpočte mená a priezviská menovaných svedkov absentujú, nemožno vyložiť tak, že na ich prečítanie nedal prokurátor súhlas. Zámer prokurátora bol totiž podľa mienky dovolacieho súdu zrejmý - dokazovanie vykonať prečítaním všetkých zadovážených svedeckých výpovedí. Ani tejto námietke preto dovolací dôvod vyhovieť nemohol.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

K totožnosti skutku

Vo vzťahu k námietke obvineného, že najvyšší súd redukciou nepreukázaných skutkových zistení porušil § 264 ods. 2 Tr. por., ako aj § 220 ods. 1 Tr. por. dovolací súd uvádza, že s takýmto názorom sa stotožniť nemožno.

Zásada zachovania totožnosti skutku znamená, že skutok, ktorý sa obvinenému kladie za vinu sa v priebehu trestného konania nemôže meniť, pričom právnou kvalifikáciou skutku orgány činné v trestnom konaní a súdy nie sú viazané. Z tohto ale nemožno vyvodit', že by skutok, tak ako je v skutkovej vete vymedzený, nebolo možné v priebehu konania, v závislosti od výsledkov vykonaného dokazovania, nijako upraviť. Dôležité vždy bude, aby ostala zachovaná podstata žalovaného skutku, t. j. aby sa aj po takejto úprave podstatné okolnosti z pohľadu konania obvineného alebo ním spôsobených následkov zhodovali. Laicky povedané, nesmie dôjsť k takej úprave skutku, že by sa ním začalo stíhať fakticky úplne iné konanie obvineného ako to, za ktoré bolo začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie.

K takejto situácii však v tomto prípade nedošlo. Najvyšší súd veľmi podrobne vysvetlil, ktoré skutočnosti nepovažoval za dostatočne preukázané a v tomto rozsahu skutkovú vetu aj upravil, keď obžalobou tvrdené skutočnosti vypustil (napr. zníženie výšky spôsobenej škody za skutok č. 1 z 48 000 000 Sk na 8 000 000 Sk). Prítom vždy sa tak stalo z dôvodov, ktoré boli v prospech obvineného. Nemožno sa tiež stotožniť s tvrdením obvineného, že pokiaľ sa nepreukázali všetky skutočnosti, ktoré mu prokurátor kládol za vinu, potom mal odvolací súd vec vrátiť na došetrenie, resp. ho spod obžaloby oslobodiť. Je tomu tak preto, lebo nosná časť žalovaných skutkov sa nad akúkoľvek rozumnú mieru pochybností preukázala a táto (preukázaná časť) napĺňala znaky príslušných skutkových podstát trestných činov. Naopak, dovolací súd je toho názoru, že pokiaľ ide o skutok č. 1, ten je dokonca (aj po jeho úprave odvolacím súdom) vymedzený priveľmi podrobne, keďže obsahuje skutočnosti, ktoré z pohľadu trestnej zodpovednosti nie sú relevantné (na toto poukázal aj odvolací súd v súvislosti s dodatočnými kryciami aktivitami obvineného po spáchaní trestného činu).

Pokračovací trestný čin podvodu

Pokiaľ ide o ďalšiu námietku obvineného, ktorý odvolaciemu súdu vytýkal, že skutok č. 2 (pozn. podľa obžaloby) vyhodnotil ako čiastkový útok vo vzťahu k skutku č. 5 (pozn. podľa obžaloby), t. j. posúdil ich ako jeden pokračovací trestný čin podľa § 89 ods. 19 Tr. zák., hoci najvyšší súd už pri predbežnom prejednaní obžaloby uznesením z 20. novembra 2008, sp. zn. 5 Tost 17/2008 vysvetlil, že o pokračovací trestný čin nejde, najvyšší súd uvádza, že táto sa nezakladá na pravde.

Bez ohľadu na to, že posúdenie viacerých trestných činov ako viacero čiastkových útokov v rámci jedného pokračovacieho trestného činu je vždy na prospech obvineného (už z toho je zjavné, že námietka bola uplatňovaná účelovo), najvyšší súd poznamenáva, že v uvedenom rozhodnutí len dospel k záveru, že skutky č. 1, 2 a 5 (pozn. podľa obžaloby) nie sú pokračovacími trestnými činmi vo vzťahu ku skutku, za ktorý bol obvinený právoplatne odsúdený Okresným súdom Nitra pod sp. zn. 6 T 107/2005. Najvyšší súd vysvetlil, že okrem časovej neexistuje iná objektívna a subjektívna súvislosť medzi týmito skutkami a prípadom neoprávnene vylákaného nadmerného odpočtu DPH za obdobie august 1997 až november 1997, za ktorý bol spomínaným rozsudkom okresného súdu uznaný vinným.

Uloženie trestu

Na margo námietky obvineného formulovanej v doplnení dovolania z 4. apríla 2016, podľa ktorej k zmene k horšiemu došlo aj preto, lebo najvyšší súd mu uložil trest podľa § 250 ods. 5 Tr. zák., hoci krajský súd postupoval podľa § 250 ods. 4 Tr. zák. dovolací súd uvádza nasledovné.

V prvom rade krajský súd pri ukladaní trestu celkom zjavne v režime § 250 ods. 4 Tr. zák. nepostupoval, keďže obvineného uznal vinným za trestný čin právne kvalifikovaný podľa § 250 ods. 1 a

ods. 5 Tr. zák. Aj trest preto musel ukladať podľa trestnej sadzby (za skutok, ktorý bol najprísnejšie trestný) špecifikovanej v § 250 ods. 5 Tr. zák. Tomuto plne zodpovedá aj odôvodnenie rozsudku, v ktorom krajský súd vysvetľuje, prečo uložil trest na samej dolnej hranici trestnej sadzby podľa § 250 ods. 5 Tr. zák. (5 - 12 rokov). Skutočnosť, že vo výrokovej časti rozsudku krajský súd nesprávne poukázal na § 250 ods. 4 Tr. zák. (namiesto § 250 ods. 5 Tr. zák.) je tak skôr formálneho charakteru. Napokon, ani obvinený si jeho slovami tento „významný procesný nedostatok“ nevšimol ihneď, ale až dodatočne, niekoľko mesiacov po podaní dovolania. A hoci predmetný nedostatok nemožno odstrániť postupom podľa § 131 ods. 1 Tr. por., keďže, ako správne obvinený podotkol, písomné vyhotovenie rozsudku zodpovedá tomu, ako bol ústne vyhlásený, najvyšší súd je toho názoru, že predmetné pochybenie zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného (§ 371 ods. 4 Tr. por.).

Uložený trest vo výmere 3,5 roka totiž zodpovedá trestnej sadzbe uvedenej v § 250 ods. 4 Tr. zák. (2 - 8 rokov). Pokiaľ ide o tvrdenie obvineného, že ak by odvolací súd aplikoval § 40 Tr. zák. aj vo vzťahu k § 250 ods. 4 Tr. zák. (tak ako to učinil vo vzťahu k § 250 ods. 5 Tr. zák.), bol by mu uložený trest kratší ako dva roky, dovolací súd považuje takýto záver za číru špekuláciu. Ak by odvolací súd zistil, že aj nižšie uložený trest zodpovedá ochrane spoločnosti a náprave páchatel'a lepšie, nič by mu nebránilo, aby tak učinil. Podľa § 40 ods. 5 písm. c/ Tr. zák. mohol totiž súd uložiť trest nie kratší ako 1 rok aj pri trestnej sadzbe podľa § 250 ods. 5 Tr. zák. Inými slovami, akokoľvek odvolací súd postupoval podľa § 250 ods. 5 Tr. zák., ustanovenie § 40 ods. 5 písm. c/ Tr. zák. ho vôbec nelimitovalo a umožňovalo mu, pokiaľ by to považoval za vhodné, uložiť aj trest kratšieho trvania, a to dokonca pod dolnú hranicu trestnej sadzby uvedenú v § 250 ods. 4 Tr. zák. Napriek tomu sa tak nestalo, pričom s prihliadnutím na závažnosť prejednávaneho prípadu, ako aj osobu páchatel'a je aj dovolací súd toho názoru, že takto uložený trest je zákonný a spravodlivý.

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zřejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

V posudzovanej veci ako z vyššie uvedeného vyplýva, neboli splnené zákonné podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/, d/, g/, i/ Tr. por., preto Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného Ing. A. M. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.